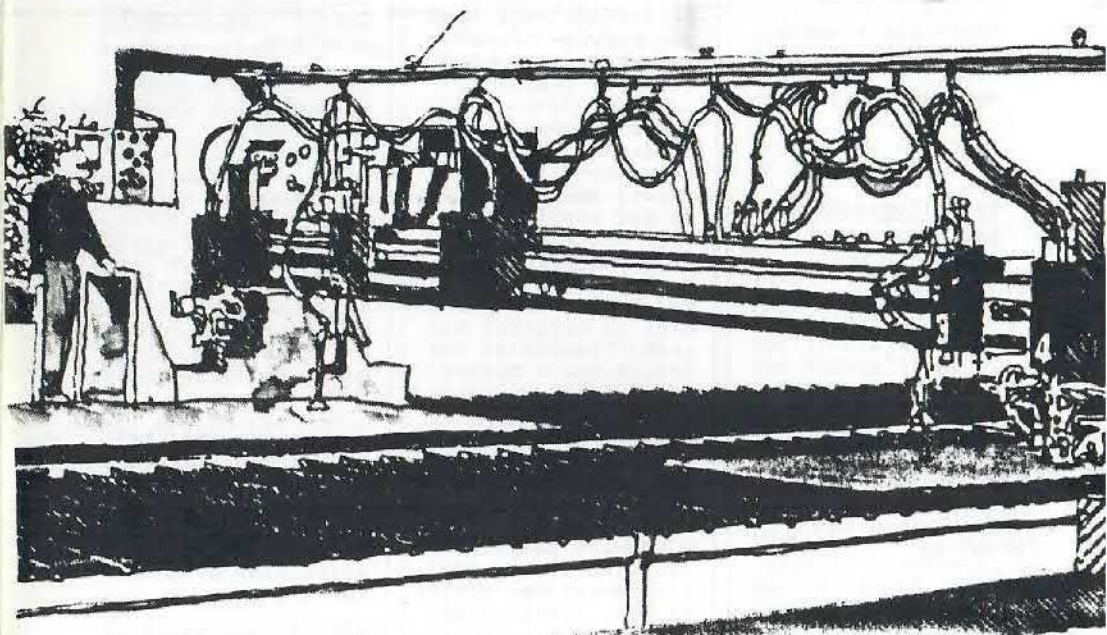

NORDEN

OBS

Nr. 1 - marts
1984 - 14. årg.

MASKINFABRIKKEN NORDEN - AALBORG

NY TEKNOLOGI PÅ NORDEN

Numorex CNC flammeskæremaskine
Sporvidde 7 m
Sporlængde 14 m
4 brænderaggregater - heraf
2 trebrændere for skærping

udgives af
Maskinfabrikken NORDEN

* * *

Ansvarsh. redaktør

Hans Nielsen

Redaktionsudvalg

Peder Christensen
Tage Hansen
Hans Nielsen
Mogens Sall

Redaktionssekretær

Edel Frederiksen

* * *

Stof kan offentliggøres under mærke, men redaktøren skal kende indsenderens navn og afdeling.

* * *

Eftertryk med kildeangivelse er tilladt

* * *

危机

Kinesisk visdom

Kineserne skriver ordet "krise" med to skrifttegn. Det første betyder "fare". Det andet tegn betyder "muligheder".

Det er visdom i en nøddeskal. Krisetider betragter vi almindeligvis som ensbetydende med problemer og nød. Krise - det er noget, der kradsler.

Men krise er ikke blot et negativt begreb. Fremskridt har oftest rod i dystre situationer. Vanskelige tider rummer chancen for nytænkning. Det er den positive side af begrebet "krise".

I Danmark benytter vi ikke skrifttegn som kineserne. Men gjorde vi det, kunne vi måske også udtrykke ordet "krise" med to skrifttegn - i en art grafitti: "nøgen kvinde" - "spinderok".

Ordre- situationen

Gennem de sidste må-

neder har der været hyppige kineser-besøg på Norden. Besøgene har ikke været arrangeret for at drøfte kinesisk filosofi, men for at inspicere maskiner og gods til Guangxi- og Jiangxi-ordrerne.

Der har været tilfredshed fra kinesisk side, men det skal gentages, at der for disse ordrer stilles ekstraordinære store krav til arbejds kvaliteten og overfladebehandling. Det er ligeledes af største vigtighed, at pakning af godset for forsendelse sker på den mest hensigtsmæssige måde.

Vi har i øjeblikket en ordrehorison, som er væsentligt bedre end sidste år. Vi kan se en beskæftigelse, som rækker hen på den anden side af sommerferien.

Det skyldes først og fremmest leverancerne til Ain Touta. Herunder fremstilling af stålkonstruktionerne til lagerudstyr for det franske firma SOMERAL. Derudover er det som resultatet af en langvarig salgsindsats lykkedes at få en 100 t forskibssektion i ordre. For

FLS-M udføres stålkonstruktioner til skibskraner.

Det er disse faktorer, der sikrer, at vi er i stand til at se den nærmeste fremtid nogenlunde sikkert i møde.

Fremtiden

Imidlertid er det nødvendigt, at vi til stadighed holder os orienteret om ordremulighederne inden for de felter, hvor vi arbejder. Norden er en underleverandørvirksomhed, og vor beskæftigelse er i høj grad afledt af den ordreudvikling, der gør sig gældende hos vore kunder.

Inden for det globale salg af cementfabrikker tegner udsigterne på bare nogenlunde sigt sig ikke alt for lyse. Vi må forudse, at en afdæmpning i denne sektor må kompenseres ved øget salg til andre kunder.

Med det formål har vi allerede gennem længere tid tilstræbt en kanalisering af eksisterende kræfter over til salgs- og projektorienterede opgaver.

For yderligere at intensivere vor søgen efter nye produktionsmuligheder vil vi nderudover yderligere styrke denne funktion gennem antagelse af endnu en ingeniør.

WK

Samarbejdsudvalg

Torsdag 1984-02-23 kl. 15.40 afholdtes ordinært møde i SU.

Mødeleder: Frede Jensen.

Villy Jacobsen er indtrådt i SU i stedet for Knud Ørvad Jensen, der er rejst fra firmaet.

For udearbejde var mødt Jørgen Grønborg Christensen.

Erik Olsen deltog i mødet for gennemgang af regnskab og budget.

Frede Jensen bød velkommen, specielt til Villy Jacobsen, Jørgen Grønborg Christensen og Erik Olsen.

Punkter fra tidligere møder

Den på sidste møde efterlyste organisationsplan blev fremlagt for SU-medlemmerne. Pladeværkstederne er i planen delt op i 2 områder, pladeforberedelse og pladesvejsning. Endvidere er projektstyring og hjælpefunktioner taget med.

Forskellige udvalg

Sikkerhedsudvalget afholdt møde 1984-02-09.

Det på SiU-mødet fremsatte ønske om et større tilskud til køb af svejsestøtler er imødekommet, således at der gives et tilskud på 45 %. SU drøftede spørgsmå-

let vedrørende paller. Der bliver brugt Europapaller, så målene skulle passe, dog har man været uheldig at have haft nogle eengangspaller, men de er taget ud af drift igen. Man mener ikke, at der er tilstrækkeligt antal paller, da der er mange paller, der trænger til en reparation. Frede Jensen vil finde en løsning på spørgsmålet. Man drøftede et ulykkestilfælde, hvor Peder Christensen ikke mente, der var taget nok hensyn til tilskadekomne. N. Aa. Nørsgaard oplyste, at tilfældet var behandlet efter sædvanlig praksis og efter de regler, der foredr af bl.a. forsikringselskaberne.

Kantineudvalget afholdt møde 1984-02-07. Alle afdelingsudvalg har afholdt møde siden sidste SU-møde. I forbindelse med, at medarbejderne i hal M ikke ønsker at deltage i afdelingsudvalget for hal M/N, drøftede man spørgsmålet om afdelingsudvalgenes funktion. Det blev fra ledelsen pointeret, at man er stærkt interesseret i, at afdelingsudvalgene fungerer tilfredsstillende, og der er ikke iværksat begrænsninger, der gør, at værkføreren og afdelingsudvalgene ikke skulle handle lige så frit som hidtil. SU var enige om, at det er gavnligt, at de lokale ting ordnes i afdelingsudvalgene, og at målet er at få disse til at

fungere. Peder Christensen efterlyste retningslinier for afdelingsudvalgenes kompetence og nævnte i denne forbindelse, at der i hal P havde været uoverensstemmelse med hensyn til opsætning af et ur, hvor afdelingsudvalget var enig om placeringen, men dette blev så senere ændret uden om afdelingsudvalget.

Jeg vil gerne bestille morgenvækning - kl. 9 om fire dage.

Ordre- og produktionsforhold

Med kendte og reserverede ordrer er der i pladeværkstederne beskæftigelse til 75 mand i 12 uger (95 %), i maskinværkstedet til 10 mand i 12 uger (100 %) og i montageværkstedet til 5 mand i 16 uger (100 %). Udearbejde: På Rørdal er der beskæftigelse til 8 mand i 3 uger og på DEF til 4 mand i 4 uger. På rejsearbejde i udlandet er der beskæftigelse til 9 mand

indtil videre. Der er afgivet mange tilbud, hvoraf nogle har ført til ordrer. Der er således indgået ordre på en skibssektion på 100 t til levering i uge 19 og en ordre på fremstilling af bomme til kraner. I begge tilfælde stilles der meget store krav til svejsning og materialer.

Afgivne tilbud til et engelsk firma på turbinekondensatorer har ikke ført til ordre, da delene på grund af beskæftigelsesforhold skal fremstilles på en fabrik, firmaet ejer i Irland. Norden var ellers billigst. Der arbejdes for øjeblikket på et tilbud på stålkonstruktioner til Ain Touta, ligesom der er ved at blive udarbejdet tilbud på 2 filtre, hvori der indgår både fremstilling og montage. I forbindelse med en ordre på brøskrabere og stackere til et fransk firma får vi besøg i begyndelsen af marts. I forbindelse hermed aflægges besøg hos FLS-M, som vi bruger som underleverandør til denne ordre. FLS-M foretager også bearbejdning i forbindelse med fremstilling af Fluxomatic. Maskinerne til det franske firma er ved at være produktionsklare, og der vil i næste uge blive holdt møde med de medarbejdere, der er involveret i fremstillingen af disse maskiner. I forbindelse med en kinesisk ordre, vi arbejder på, og hvor der stilles store krav på alle fronter,

kommer der besøg af kinesere den 5. marts. De kinesiske ordrer stiller store krav til kvalitet, og det er også vigtigt, at emballageforhold og godsmæssig sammenstilling foretages optimalt.

Ordrehorizonten er betydeligt bedre for øjeblikket, end den var sidste år; der er således fuld beskæftigelse i pladeværkstederne i 4 måneder. Der er enighed om i SU, at vi må gøre alt for at holde denne beskæftigelse oppe. Imidlertid kan vi komme i den situation, f.eks. på grund af manglende ordretilgang fra FLS-H sidst på året, at vi må tilpasse os ændrede forhold.

Vi har forsøgt at markedsføre flammeskæremaskinen til en række relevante virksomheder, og det har givet respons.

Vi undersøger for tiden mulighederne for et samarbejde inden for FLS-gruppen, således at større montageopgaver kunne udføres i fællesskab.

Angående udearbejde er der stadig bestræbelser i gang for at finde ordrer, og der er afgivet mange tilbud. Der er indgået ordre på flytning af siloer fra Dania til Rørdal.

Vi har 2 ingeniører beskæftiget med konstruktionsarbejde på Rørdal.

Jørgen Grønborg Christensen syntes, der blev gjort for lidt for at skaffe arbejde til udearbejdsafdelingen. Willy Kok svarede, at konkurrencen er meget hård inden

for dette område, men at vi er opmærksomme på de muligheder, der fremkommer. Vi håber, der fremkommer bedre udsigter for lønssomme udearbejdsprojekter, men det er glædeligt, at vi har kunnet beskæftige medarbejdere fra udearbejdsafdelingen hjemme på fabrikken i den tid, hvor det har knebet med ude-opgaver. I øvrigt må vi formentlig indstille os på, at der ved visse montager må antages hjælpemandskab på stedet. Vi er ikke konkurrencedygtige, hvis vi skal sende alle folk fra Aalborg og betale rejser og opholdsudgifter. Peder Christensen mente, at selv om der havde været mulighed for at beskæftige medarbejdere fra udearbejde hjemme på fabrikken, ville det fortsat være nødvendigt at arbejde på at få udearbejdsstyrken op på det tidligere niveau af hensyn til den fremtidige beskæftigelse, da virksomheden vil stå stærkere ved at have begge afdelinger. På Kurt Møller Nielsens forespørgsel med hensyn til medarbejdere, der skulle til Ægypten, svarede N. Aa. Nørregaard, at der ikke foreligger noget for øjeblikket. Måske bliver der noget efter ferien i Algeriet. Der er for øjeblikket 9 mand på rejsearbejde i udlandet, og det er for længere tid. Peder Christensen mente ikke, at planlægningen var tilfredsstillende, da der stadig er ventetider, når det drejer sig om at

få materialer frem. Mange gange påbegynder man et arbejde, og kan man så ikke få materialerne, må man begynde på et andet arbejde. Frede Jensen svarede, at man er opmærksom på dette forhold, der delvis skyldes hasteordrer, som bevirker, at der må ske en udskydelse af det arbejde, der først skal være færdigt senere på året. Det vil også hjælpe, når skibsarbejdet kommer i gang. Peder Christensen mente, at der burde laves en prioritering af brænding og afkortning på afkortesedlerne, således at ventetider kunne undgås. SU drøftede planlægningen, og Willy Kok nævnte, at det bl.a. er hensigten inden for afkortning og planlægning successivt at få nogle af disse ting lagt ind på en mikrocomputer; dette system kan så senere udvides til også at omfatte andre afdelinger. Investeringer: 2 stk. pladevogne i pladeværkstedet, CO₂-maskinen i hal P, sandblæsningsapparat, kontor (tegninger/skæremaskine).

Regnskab og budget

Erik Olsen gennemgik og kommenterede det på mødet udleverede regnskabsmateriale omfattende regnskab for 1983 og budget for 1984. Medlemmerne blev anmodet om at se nærmere på det udleverede materiale og fremkomme med eventuelle spørgsmål på næste SU-møde.

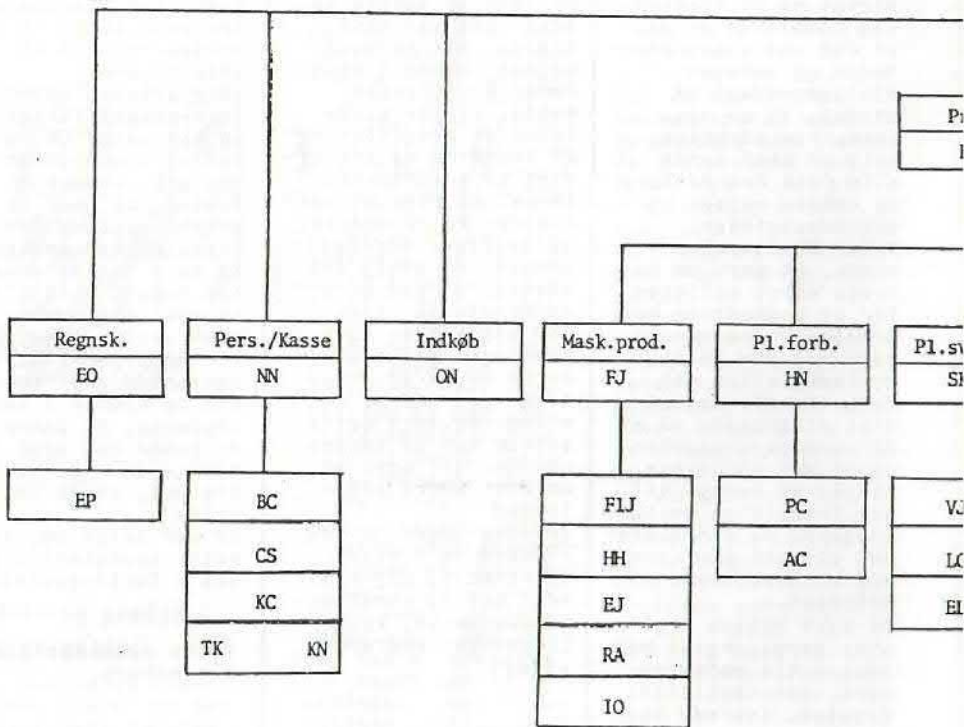
Eventuelt

Peder Christensen bad om en udtalelse fra medlemmerne med hensyn til det nye lønssystem, der startede sidst i november. Frede Jensen oplyste, at det var hensigten i den følgende uge at samle samtlige mestre for at høre deres erfaringer vedrørende lønssystemet. Peder Christensen efterlyste atter et akkordkartotek i alle afdelingerne. SU drøftede, hvordan lønssystemet fungerer, og var enige om, at det er vigtigt, at systemet kommer til at fungere så godt som overhovedet muligt. Frede Jensen ønskede at høre SU-medlemmernes indstilling til, at man, når en ung mand skal i lære, da 1/2 år inden tilbydes vedkommende at komme ind og hjælpe i værkstederne. På denne måde kunne man også hjælpe de unge samtidig med, at de gør nytte. SU var enige om, at dette spørgsmål drøftes i lærlingeudvalget.

Næste mødeleder: Jens Skavenborg.

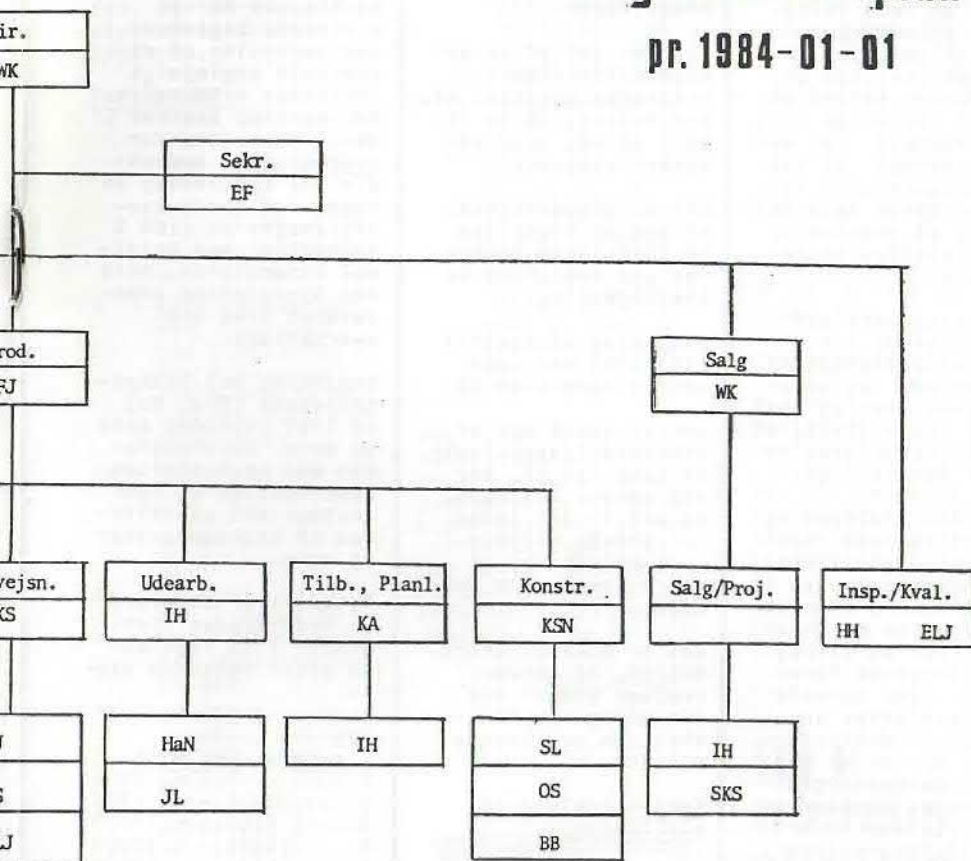
Mødet hævet kl. 18.35.

Maskinfabrikken NORDEN

Organisationsplan

pr. 1984-01-01

Arbejds miljø

Efter at have delta- get i et udmærket Ar- bejds miljø kursus af en uges varighed er jeg blevet opfordret til at skrive om kur- sets indhold. Jeg me- ner i øvrigt, at sik- kerhedsudvalgets med- lemmer burde have del- taget, da emnerne er meget vigtige og re- levante.

Sikkerhedsudvalget skal arbejde for at løse arbejdspladsens sikkerheds- og sund- hedsproblemer og skal bl.a. kontrollere, at arbejdsforholdene er fuldt forsvarlige.

Arbejds miljø loven og det tilhørende regel- sæt pålægger sikker- hedsorganisationen at medvirke ved arbejds- hygiejniske målinger, bl.a. for at sikre, at målingerne fore- tages under normale repræsentative ar- bejds- og driftsfor- hold. Det er en del af sikkerhedsorgani- sationens opgaver at medvirke ved kontrol af luftforureninger, støjniveau, belys- ningsforhold m.v.

Svejsning indebærer sundhedsskadelige på- virkninger og fare- momenter. Dels kan der opstå akutte problemer under svejsningen, som udsætter svejseren for fare, dels er svejseren konstant under arbejds miljø på- virkninger af for- skellig art, som hver især kan give svejse- ren gener, og som i forening kan være år- sag til, at svejseren får alvorlige hel-

bredsskader.

En stor del af de ar- bejds miljø faktorer, svejseren påvirkes af, kan ændres, så de ik- ke i så høj grad på- virker svejseren.

Det er dokumenteret, at der er alvorlige sundhedsfarer forbun- det ved svejsning og skærebrænding.

Svejsning af rustfri stål skal man være særlig opmærksom på.

Der er altså nok af arbejds miljø problemer at tage fat på, når det gælder svejsere, og det ligger inden for arbejds miljø lo- vens målsætning at ændre svejsernes for- hold.

Det er absolut tilrå- deligt, at enhver svejser bruger sin udsugning så effek- tivt som overhovedet muligt.

Kemisk analyse af elektroder.

Svejserøgens samen- sætning bestemmes ved kemisk analyse af den opsamlede røgprøve. Ved analyse skal med- tages alle de stoffer i røgen, der er af arbejdshygiejnisk be- tydning. For lavtle- gere elektroder ana- lyseres røgen almind- eligvis for jern, man- gan, kobber, total chrom, total nikkel og fluorid. For lege- rede elektroder udfø- res der desuden en detaljanalyse af chrom- og nikkelfor- bindelserne i røgen.

Røgklassen for en elektrode bestemmes ved beregning af et nominelt hygiejnisk luftbehov - NHL m^3/h . NHL-værdien angiver den luftmængde, der teoretisk er nødven- dig til fortynding af røgen ved kontinu- erlig svejsning (100 % lysbuetid) med maksi- mal strømstyrke, hvis den hygiejniske græn- seværdi ikke skal overskrides.

Svejsning med beskyt- telsesgas (Mig, Mag og Tig) anvendes mere og mere. Sundhedsfa- ren ved beskyttelses- gassvejsning er især knyttet til udviklin- gen af nitrose gasser og ozon.

På basis af NHL-værdi- en indplaceres elek- troden i en røgklas- se efter følgende ska- la:

Røg- klasse	NHL m^3/h
1	0 - < 3000
2	3000 - < 7500
3	7500 - < 15000
4	15000 - < 35000
5	35000 - < 60000
6	60000 - < 100000
7	> 100000

Kemiske stoffer i arbejds miljø et.

På de fleste virksom- heder arbejdes der med kemiske stoffer og materialer. Mange mennesker er i daglig kontakt med dem uden at have den fornødne viden om eventuelle skadevirkninger og de muligheder, der kan være for at forebygge skader.

En grundviden om, hvordan stofferne mærkes, opbevares, håndteres og bortskaffes, kan forebygge ulykker og erhvervs-sygdomme.

Faresymboler:

- Tx** - Meget giftige stoffer, der ved indånding kan forårsage overordentlig svære akutte eller kroniske forgiftninger.
- T** - Giftige stoffer, der ligeledes ved indånding kan forårsage svære akutte eller kroniske forgiftninger.
- Xn** - Sundhedsskadelige stoffer, der ved indånding kan forårsage lettere forgiftninger.
- C** - Ætsende stoffer, der i berøring med levende væv kan ødelægge dette væv.
- Xi** - Lokalirriterende stoffer, der uden at være ætsende kan fremkalde en betændelse ved direkte, langvarig eller gentagen berøring med huden eller slimhinder.
- E** - Eksplosive stoffer, der ved kontakt med ild kan bringes til eksplosion.
- Fx** - Yderst let antændelig er flydende stoffer og materialer, hvis flammepunkt er under 0°C, og hvis kogepunkt er 35°C eller derunder.
- F** - Let antændelige stoffer, der ved

normal temperatur uden energitilførsel kan udvikle varme og derefter antændes ved luftens påvirkning - eksempel: Acetone.

- O** - Brandnærende er stoffer, der i berøring med andre stoffer, især brandbare stoffer, reagerer stærkt varmeudviklende - eksempel: Flydende ilt på trykflasker og koncentreret salpetersyre.

Jeg håber hermed at have givet stof til eftertanke, selv om jeg har måttet fatte mig i korthed, da emnet er så stort, at det ville fylde flere eksemplarer af OBS, hvis jeg skulle referere det hele.

E. Lyngby Jensen

- Tænk ikke på arbejdet!
Alle på kontoret vil hjælpe med at klare dit arbejde, så snart vi har fundet ud af, hvad du egentlig lavede

Forslagskasse

Udvalget afholdt møde 1984-02-24.

Indkomne forslag:

Nr. 8214

Montering af 3-vejs ventil på Stenhøj presser, således at man kan bruge den el-drevne hydraulikpumpe til oppumpning af donkrafte.

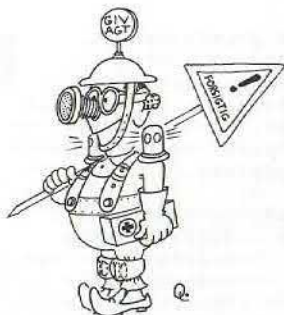
Valg af medarbejderrepræsentanter til FLS' bestyrelse

I forbindelse med valg af medarbejderrepræsentanter til FLS' bestyrelse er der nedsat nedenstående valgkomite for Norden:

Kaj Andersen
Hans Nielsen
N. Aa. Nørgaard
(formand)

Der henvises i øvrigt til opslagene.

Fra sikkerhedsfronten

Sikkerhedsudvalget afholdt møde torsdag 1984-02-09 kl. 15.40.

Deltagere.

Villy Jacobsen
Flemming Jensen
Frede Jensen (formand og daglig leder af sikkerhedsarbejdet)
Jørgen Kristensen
Egon Olesen
Erik Pedersen (sekretær)

Punkter fra sidst.

Transportveje: Problemet vil blive taget op, når frosten er af jorden. Til den tid vil der blive taget kontakt med enten afdelingsudvalg eller sikkerhedsgruppe, således at reparationerne kan blive koordineret og prioriteret.

Uanmeldt inspektion.

Der var problemer med kontrol af løftegrej og el-materiel i nogle værksteder. Endvidere var løftegrej til Coles-kraner ikke kontrolleret. Det må her indskræpes de enkelte førere af rullende materiel, at de skal påse, materiellet er forsvarligt at køre med.

Indtrufne ulykker.

1983-12-08, hal N:
Vending af stigrør i kran. Ved vending af stigrør med kæde-

strop greb et kædeled fat i kanten, og idet man løftede, gik dette led løs, hvorved tilskadekomne fik højre hånd i klemme under en understøttingsbuk.
Fravær: 11 dage.
Hændelsen skyldes: anvendt udstyr forkert.

1984-01-16, hal D:
Transport af snegleaksler. Ved aflæsning af snegleaksler fra truck ville tilskadekomne sætte foden på for at holde akslerne, men så rullede den ene aksel over venstre fod og klemte storetåen.
Fravær: 14 dage.
Hændelsen skyldes: ikke benyttet personligt sikkerhedsudstyr.

1984-01-20, gangsti uden for hal R:
På vej til omklædningsrum. På grund af glatte fliser faldt tilskadekomne og beskadigede ledbåndet i højre ankel.
Fravær: stadig sygemeldt.
Hændelsen skyldes: manglende rengøring samt manglende agtpågivenhed.

1984-02-02, hal P:
Oprentning af vinkeljern. Tilskadekomne stod og holdt ved vinkeljernet, som,

idet makkeren slår med en hammer for at rette dette, væltede, og tilskadekomne fik venstre hånds tommelfinger i klemme.
Fravær: 3 dage.
Hændelsen skyldes: uheldigt arrangement.

Øjenskader.

Siden sidste SiU-møde har 7 mand været sendt til øjenlæge. Det er for mange øjenskader, og der er nu fremstillet et specielt skema til indberetning af disse skader. Det bliver udfyldt af kontoret i forbindelse med rekvirering af transport til øjenlægen. Skemaet ser ud som følger, og oplysningerne skal gives af den, som rekvirerer transporten:

ØJENSKADE

Dato
Arb.nr.
Navn
Værksted
H/V øje
Arbejdet med:
Vinkelsliber
Slibemaskine
Drejebænk
Slaggehammer
Opmærkning
Boreværk
Fræser
Andet, tekst:
Benyttet øjenværn?
Behandlet af:
Øjenlæge K. Landbo
Øjenlæge Jon Mørck
Skadestuen: Nord/Syd

Personalia

Det indsamlede materiale vil herefter blive behandlet i SiU i et forsøg på at nedbringe antallet af disse kedelige øjenskader.

Gennemgang af referat af sikkerhedsbøger.

Med hensyn til eftersyn af taljer - sikkerhedsgruppen udearbejde, referat af 1983-08-03 - så vil Frede Jensen tage sig af dette spørgsmål.

Eventuelt.

Der blev forespurgt om muligheden for at give et større tilskud til køb af svejsestøvler end de maksimale kr. 110,-. SiU foreslår, der gives 45 %, uden maksimum, i tilskud, men kun til disse støvler.

Vore transportpaller er i for dårlig stand, og ved indkøb af nye passer målene i nogle tilfælde ikke til vore reoler. Frede Jensen vil tale med Ole Nielsen om sagen.

SiU vil forsøge at finde ud af, hvilke medarbejdere der har et førstehjælpskursus, eller om nogen kunne tænke sig at få et sådant. Det er således meningen, at vi skal kunne trække på de respektive i tilfælde af uheld, pludselig opstået sygdom eller ulykke. Der vil blive lavet opslag om dette sidste emne.

Mødet hævet kl. 17.15.

Udlærte

1984-02-03:

Kim Udholm Hansen udlært som pladesmed

1984-02-03:

Mogens Kristensen udlært som maskinarbejder

1984-02-16:

Flemming L. Thomsen udlært som pladesmed

Personale

Ole Lindholm Sørensen er fra 1984-01-01 ansat som maskintekniker.

Mogens Sall er fra 1984-03-15 ansat som værkfører.

Stof til maj-nummeret af NORDEN-OBS skal være redaktionen i hænde senest 18. april.

Kantine- udvalg

Kantineudvalget afholdt møde 1984-02-07.

1. I forbindelse med lugtgener i baderum skal vandlåsene repareres.
2. Pumperne ved sæbeautomaterne skal repareres eller udskiftes.
3. Der skal være mulighed for køb af badetøfler i kantine, idet der stadig er medarbejdere, som undlader at bruge badetøfler i vaske rummet.
4. Yderdør i mellemgangen ved telefonboksen repareres.
5. Kantinekøkkenet males i sommerferien.

På rejse

ALGERIET

Viggo Hedegaard rejste 27. januar til SOUR-EL-GHOZLANE. Varighed 2 år.

NORDVIETNAM

Jens Jacob Andreasen er 10. februar kommet hjem fra NORDVIETNAM.

Derudefra

Hej derhjemme!

Her er alt stadig vel, med varme og godt vejr, men ind imellem en meget kraftig regnbyge - op til ca. 200 mm i løbet af 3 timer er ikke unormalt. Sådanne byger har vi nu fået 5-6 stykker af i løbet af den sidste måneds tid, og hver gang har det ganske katastrofale følger for store dele af lokalbefolkningen, som for en meget stor dels vedkommende bor i simple huse, opført af brædder og klinet med ler, tækket med udbankede olietønder og uden nogen fast jordforbindelse. Disse huse bliver i meget stort tal undermineret af vand og simpelthen skyllet væk.

Dette medfører, at mange af angolanerne efter en sådan omgang ikke er på arbejde i nogle dage, idet de forsøger at redde, hvad reddes kan af tomme konserverdåser og andet husgeråd.

Sidste uge blev en stor del af vejen mod Luanda skyllet væk sammen med en bunke - nej et bjerg - af affald; flere tusinde tons ildlugtende affald, som efter hvad man siger gennem de sidste 7 år havde hobet sig op, blev skyllet ud i havnen. En løjerlig form for renovation, når man ser, at andetsteds i byen står mange møderne "skraldebiler"

og flere hundrede affaldscontainere, som bare ikke er i brugbar stand, da intet er blevet vedligeholdt, siden portugiserne blev sendt herfra. Dette gælder alt, også store fabrikskomplekser af mange forskellige slags, heriblandt også cementfabrikken, som vi jo arbejder på med et helt nyt udskibningsanlæg. Samtidig forsøger adskillige portugisere og enkelte danskere at bringe fabrikkens maskiner i stand til igen at producere cement.

Dette arbejde kan til tider synes håbløst, da ingen af de lokale ledere viser noget særligt initiativ og vel heller ikke har nogen egentlig uddannelse bag sig, men har været gode soldater eller patrioter, hvilket så har medført en udnævnelse til et eller andet.

Nå, så længe vi ikke skal være her på deres vilkår, så er det et rart sted at være. Jeg fisker hver søndag morgen og fanger ind imellem også noget. Det er fine, farvestrålende fisk, og ganske velsmagende er de da også. Der fanges også rokker og små hajer, som angolanerne betragter som en stor delikatesse, men endnu har jeg altså ikke fanget sådanne uhyrer.

Venlig hilsen
Bent Sønderby
Luanda